

WWF Ελλάς
Παγκόσμιο Ταμείο
για τη Φύση

Τηλ.: +30 210 331 4893
Fax: +30 210 324 7578
c.liarikos@wwf.gr
www.wwf.gr

Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα

Μανώλης Στρατάκης
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου

Ημερομ. 8/09/2011 Αρ. Πρωτ. 276 Αρ. Σελ. 9

Προς

- Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου
- Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου
- Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Δήμου Ηρακλείου
- Διεύθυνση Πολεοδομικών Λειτουργιών Δήμου Ηρακλείου
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος - Καθαριότητας και Αισθητικής Δήμου Ηρακλείου
- Διεύθυνση Υδάτων
- Κτηματική Υπηρεσία Ηρακλείου
- Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου
- Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, κ. Α. Καρούντζο
- Δήμαρχο Ηρακλείου, κ. Γ. Κουράκη
- Αντιδήμαρχο Καθαριότητας-Ανακύκλωσης Ηρακλείου
- Αντιδήμαρχο Πολεοδομίας - Αστικού Σχεδιασμού - Κυκλοφορίας Ηρακλείου
- Αντιδήμαρχο Αγροτικής Ανάπτυξης - Περιβάλλοντος - Πρασίνου Ηρακλείου
- Εισαγγελέα Πρωτοδικών Ηρακλείου

7950

16 ΣΕΠ. 2011

Κοινοποίηση

- Συνήγορο του Πολίτη
- Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος
- Περιφερειάρχη Κρήτης, κ. Σ. Αρναουτάκη
- Βουλευτές Ηρακλείου, κκ. Ι. Μιχελογιαννάκη, Β. Κεγκέρογλου, Φ. Παρασύρη, Μ. Στρατάκη, Μ. Σκραφνάκη, Μ. Κεφαλογιάννη, Μ. Κριτωτάκη, Λ. Αυγενάκη
- Ευρωβουλευτή, κ. Σ. Δανέλλη

Θέμα : Συνεχής η υποβάθμιση του υγρότοπου Εκβολή Καρτερού και της παράκτιας ζώνης
(Δήμος Ηρακλείου, Κρήτη)

Αξιότιμες κυρίες - Αξιότιμοι κύριοι

Κατά τη διάρκεια των επισκέψεών μας στον υγρότοπο εκβολή ρύακα Καρτερού στις 31 Αυγούστου και 7 Σεπτεμβρίου 2011, διαπιστώσαμε μια απαράδεκτη από κάθε άποψη κατάσταση στην περιοχή.

Αναλυτικότερα διαπιστώσαμε τα εξής:

1. Η εκβολή του ρύακα χρησιμοποιείται από πολλά οχήματα ως χώρος στάθμευσης (Θέση 1 στην εικόνα 2 & εικ. 3).
2. Η εκβολή έχει επιχωματωθεί και διαμορφωθεί σε δρόμο για τη διέλευση οχημάτων (εικ. 4)
3. Έχει τσιμεντοστρωθεί ο παραλιακός χωματόδρομος (εικ. 5)

4. Παντού υπάρχουν σκουπίδια σε απαράδεκτες ποσότητες, ιδιαίτερα στον δυτικά της κοίτης χωματοδόρομο (εικ.6)
5. Το "Nammos beach bar" το οποίο είναι κτισμένο επί των αμμοθινών, έχει επεκτείνει τις εγκαταστάσεις του και έχει τοποθετήσει ξύλινα παραπετάσματα ανατολικά και δυτικά του κτηρίου που αλλοιώνουν τις αμμοθίνες (θέση 5, εικ.7)
6. Η κίνηση τροχοφόρων επί των αμμοθινών είναι συστηματική ιδιαίτερα δίπλα στο προαναφερθέν κατάστημα (εικ.8)
7. Το νερό του ρύακα είναι ρυπασμένο με στερεά απορρίμματα (εικ. 9) και μολυσμένο από οικιακά λύματα καθώς σε μετρήσεις που πραγματοποιήσαμε στις 31.8.2011 με «low cost Estuary and Marine monitoring kit» της εταιρείας LaMotte διαπιστώθηκε η παρουσία κατ' ελάχιστο 20 αποικιών κολοβακτηριδίων ανά 100 χιλιοστόλιτρα νερού.
8. Η υγροτοπική βλάστηση έχει εκχερσωθεί σε αρκετά σημεία εκατέρωθεν της κοίτης, ιδιαίτερα όμως η αλοφυτική βλάστηση (αρμύρες) στον αλμυρόβαλτο έκτασης 4,5 στρμ ανατολικά του τελευταίου τμήματος του ρύακα (εικόνα 10)
9. Στον ίδιο χώρο (θέση 3), στον οποίο από χρόνια στάθμευαν τρακτέρ επιχωματώθηκε και περιφράχθηκε με παλέτες. Μέσα υπάρχουν χημικές τουαλέτες, αυτοκίνητα, φορτηγό, τρακτέρ, τροχόσπιτο, κ.ά. (εικ.11)

Επιπλέον,

10. Υπάρχει ένα κτίσμα στη θέση 6 της εικόνας 2 (εικ.12)
11. Υπάρχουν ένα οίκημα σε περιφραγμένη έκταση του Πολιτιστικού Συλλόγου Καρτερού (θέση 9), ένα γήπεδο στη θέση 8, ένα δεύτερο γήπεδο στη θέση 9 και οικίες στη θέση 11. Τα τρία τελευταία δίπλα στη όχθη του ρύακα Καρτερού (εικ.13)

Σημειώνουμε ότι οι παραπάνω επεμβάσεις/δραστηριότητες βρίσκονται εντός των Περιοχών Ειδικής Προστασίας I και II του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) του Καποδιαστριακού Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ¹, σύμφωνα με το οποίο «δεν επιτρέπεται η αμμοληψία και η απόθεση αδρανών υλικών, η προσωρινή ή τελική απόθεση κάθε είδους υλικών ή απορριμμάτων και η κάθε είδους αλλοίωση της κοίτης και των παρόχθιων περιοχών», «δεν επιτρέπεται η καταστροφή κάθε είδους φυσικής βλάστησης και των φυτοφρακτών», «δεν επιτρέπεται η ρύπανση και η εν γένει υποβάθμιση των υδατικών πόρων και οικοσυστημάτων» και «δεν επιτρέπεται παντός είδους δόμηση. Δεν επιτρέπονται εν γένει οι μόνιμες κατασκευές».

Θέτουμε υπόψη σας ότι -μεταξύ άλλων- μια σειρά διατάξεων του ν.3937/2011 επιβάλλουν την προστασία του:

- Σύμφωνα με το άρθρο 13, §4α, «Δεν επιτρέπεται η κίνηση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός οδικού δικτύου σε οικολογικά ευαίσθητες εκτάσεις, όπως ενδεικτικά, μόνιμες ή εποχικές λίμνες και τέλματα και οι ακτές τους, ο αιγιαλός, οι αμμοθίνες, ποτάμια, ρέματα και ρυάκια, δάση, λιθάδια, βοσκότοποι, οι οικότοποι προτεραιότητας του παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και σε μονοπάτια που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές.»
- Σύμφωνα με το άρθρο 20, § 6β, απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση αποστράγγιση και η μερική ή ολική επιχωμάτωση των υγρότοπων «μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων».
- Επιπλέον, οι διανοίξεις - διαπλατύνσεις δρόμων σε εκτός σχεδίου περιοχές είναι έργα που δύνανται να πραγματοποιηθούν μόνο από Τεχνικές Υπηρεσίες Δημοσίων Φορέων και απαιτούν

¹ Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και Αναθεώρηση Εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ Νομού Ηρακλείου, Φ.Ε.Κ. Α.Α.Π 122/23-03-2009

περιβαλλοντική αδειοδότηση². Αλλιώς, η διάνοιξη είναι παράνομη και επισύρει ποινικές και διοικητικές κυρώσεις³. Απαγορεύεται ρητώς η διάνοιξη ή διαπλάτυνση οδών σε εκτός σχεδίου περιοχές, με ιδιωτική πρωτοβουλία⁴.

Τονίζουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 13, § 3γ, του ν.3937/2011 «Η αποτελεσματική φύλαξη των παράκτιων υγροτόπων των προηγούμενων περιπτώσεων αποτελεί αρμοδιότητα των οικείων τοπικών αρχών. Ειδικά η κατεδάφιση αυθαίρετων κατασκευών μέσα σε αυτούς γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 16, §γ, «αν η υποβάθμιση του περιβάλλοντος έλαβε χώρα μέσα σε παράκτια ζώνη, μικρούς παράκτιους υγρότοπους και αμμώδεις εκτάσεις, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον 8 μηνών και χρηματική ποινή»

Τονίζουμε επίσης ότι η υποβάθμιση της περιοχής είναι συνεχής και παρά τις καταγγελίες και την κινητοποίηση φορέων και της Εισαγγελίας Ηρακλείου (συνημμένο 2)

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών σας εάν έχουν αδειοδοτηθεί οι επεμβάσεις που αναφέρουμε και τεκμηριώνουμε με αυτήν την επιστολή και εάν όχι τι μέτρα θα λάβετε για την αποκατάσταση του υγροτοπικού χαρακτήρα της περιοχής. Παρακαλούμε επίσης να μας ενημερώσετε για τη νομιμότητα των κατασκευών (γήπεδα, δρόμοι, κτίσματα, πρόχειρες κατασκευές) και άλλων δραστηριοτήτων εντός των ορίων του υγρότοπου και των προστατευόμενων περιοχών όπως αυτά καθορίζονται στο Γ.Π.Σ. Νέας Αλικαρνασσοῦ και κυρίως τι προτίθεστε να κάνετε για όσες από αυτές δεν είναι νόμιμες.

Η επιστολή κοινοποιείται στον Συνήγορο του Πολίτη και στην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος καθώς η Πολιτεία δεν έχει προστατεύσει, ως όφειλε, την περιοχή.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την έγκαιρη απάντηση στα ερωτήματά μας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με τιμή

Κωνσταντίνος Λιαρίκος

Υπεύθυνος Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων

Περισσότερες πληροφορίες:

Καλούστ Παραγκαμιάν,

Επιστημονικά υπεύθυνος του Προγράμματος «Προστασία των νησιωτικών υγρότοπων της Ελλάδας».

Εθνικής Αντιστάσεως 82, 71306 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Τηλ. 2810 328019, 6970020190. fax/τηλ. 2810 327459, E-mail: k.paragamian@wwf.gr

² Σύμφωνα με το Ν. 1650/1986, την ΚΥΑ 69269/5387/25-10-1990 και την ΚΥΑ 15393/2332/5-8-2002: Χρειάζεται ΑΠΟ και κατάθεση ΜΠΕ.

³ που προβλέπονται βάσει των διατάξεων των άρθρων 28, 29 και 30 του Ν. 1650/86 και του άρθρου 4 του Ν. 3010/02.

⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 20 του από 17-7-1923 Π.Δ

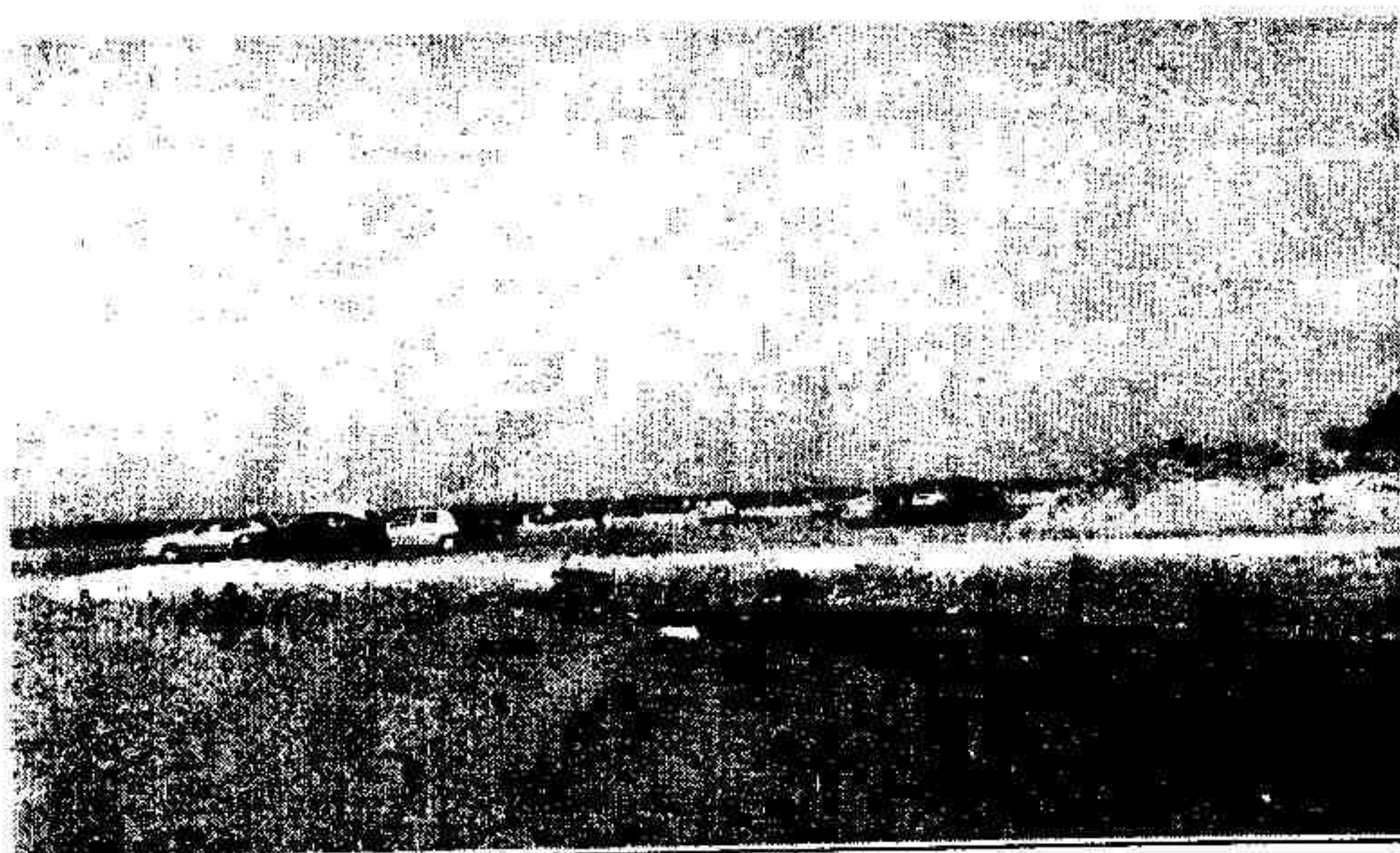
Συνημμένο 1. Φωτογραφική και χαρτογραφική τεκμηρίωση

Εικόνα 1. Απόσπασμα χάρτη χρήσεων γης και προστασίας περιβάλλοντος για την περιοχή του Καρτερού από το ΓΠΣ Νέας Αλικαρνασσοῦ (ΦΕΚ). Π.Ε.Π. Ι: Προστασία της παραλίας Καρτερού, Π.Ε.Π.ΙΙ: Προστασία ποταμών, ρεμάτων, παραποτάμων και παραρεμμάτων, Π.Ε.Π.Δ. Να: περιοχή ανάπτυξης ήπιου τουρισμού, Π.Ε.Π.Δ. Νβ: περιοχή ανάπτυξης ήπιου τουρισμού-αναψυχής και παραθεριστικής κατοικίας

Εικόνα 2. Δορυφορική εικόνα GE (17.05.2009). Οι αριθμοί αντιστοιχούν στις επεμβάσεις/δραστηριότητες που περιγράφονται στο κείμενο της επιστολής και στις λεζάντες των φωτογραφιών.

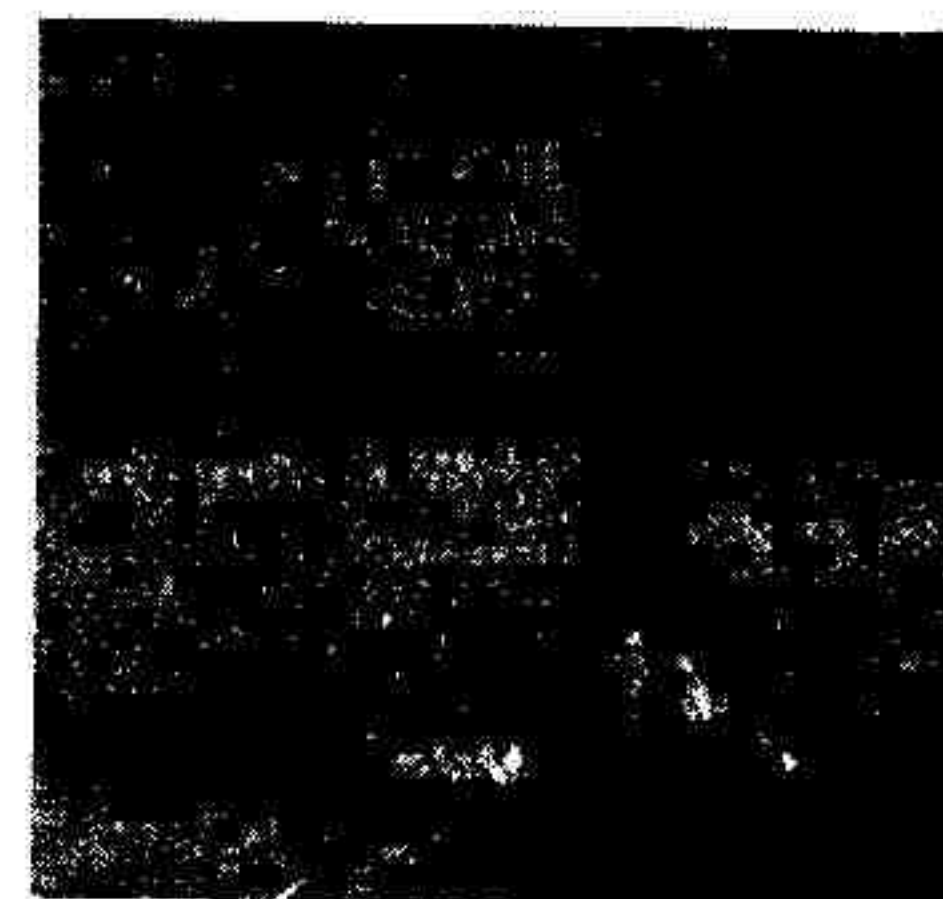
Εικόνα 3. Χρήση της εκβολής ως χώρου στάθμευσης οχημάτων

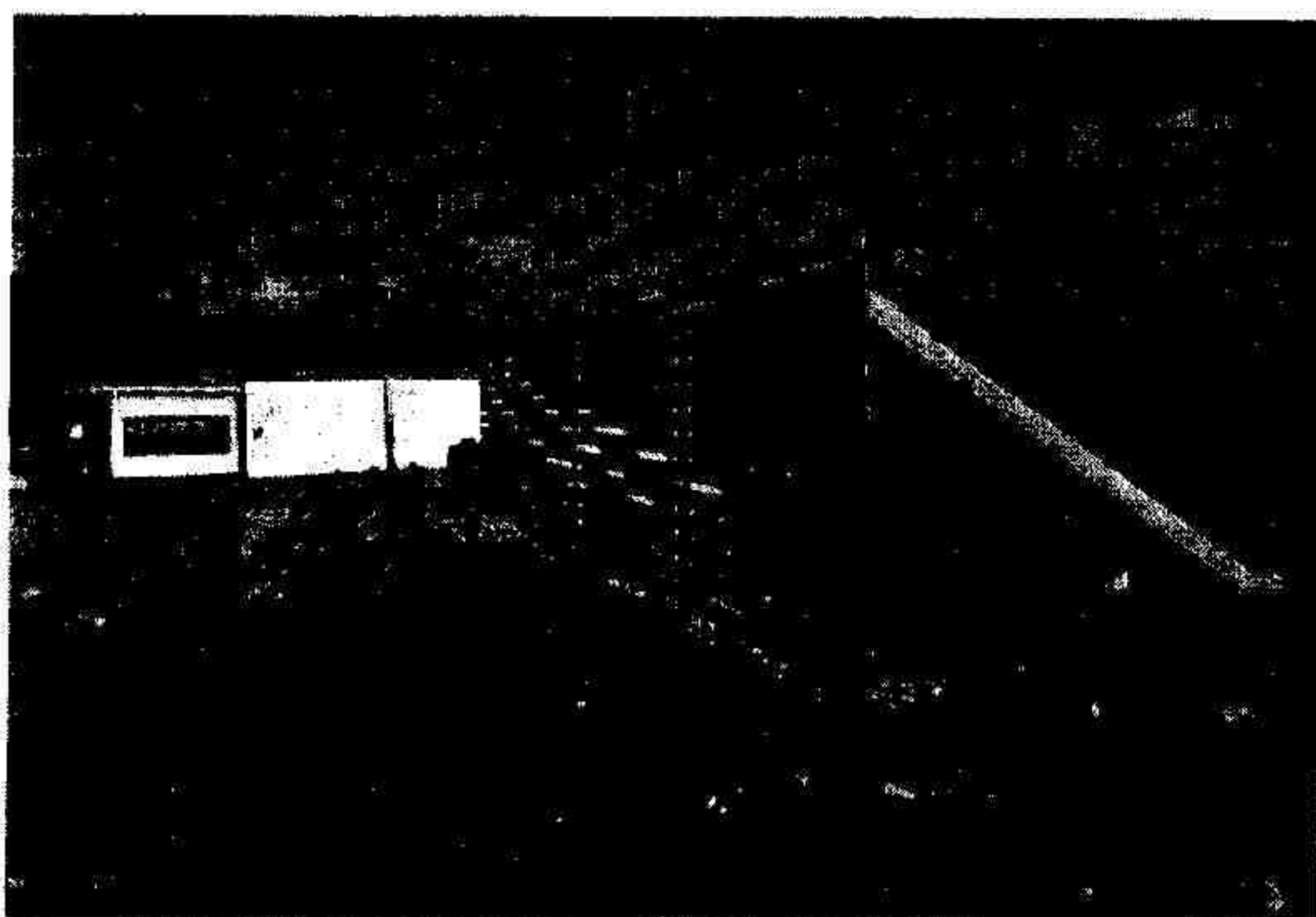
Εικόνα 4. Επιχωμάτωση της εκβολής για τη διαμόρφωση δρόμου.

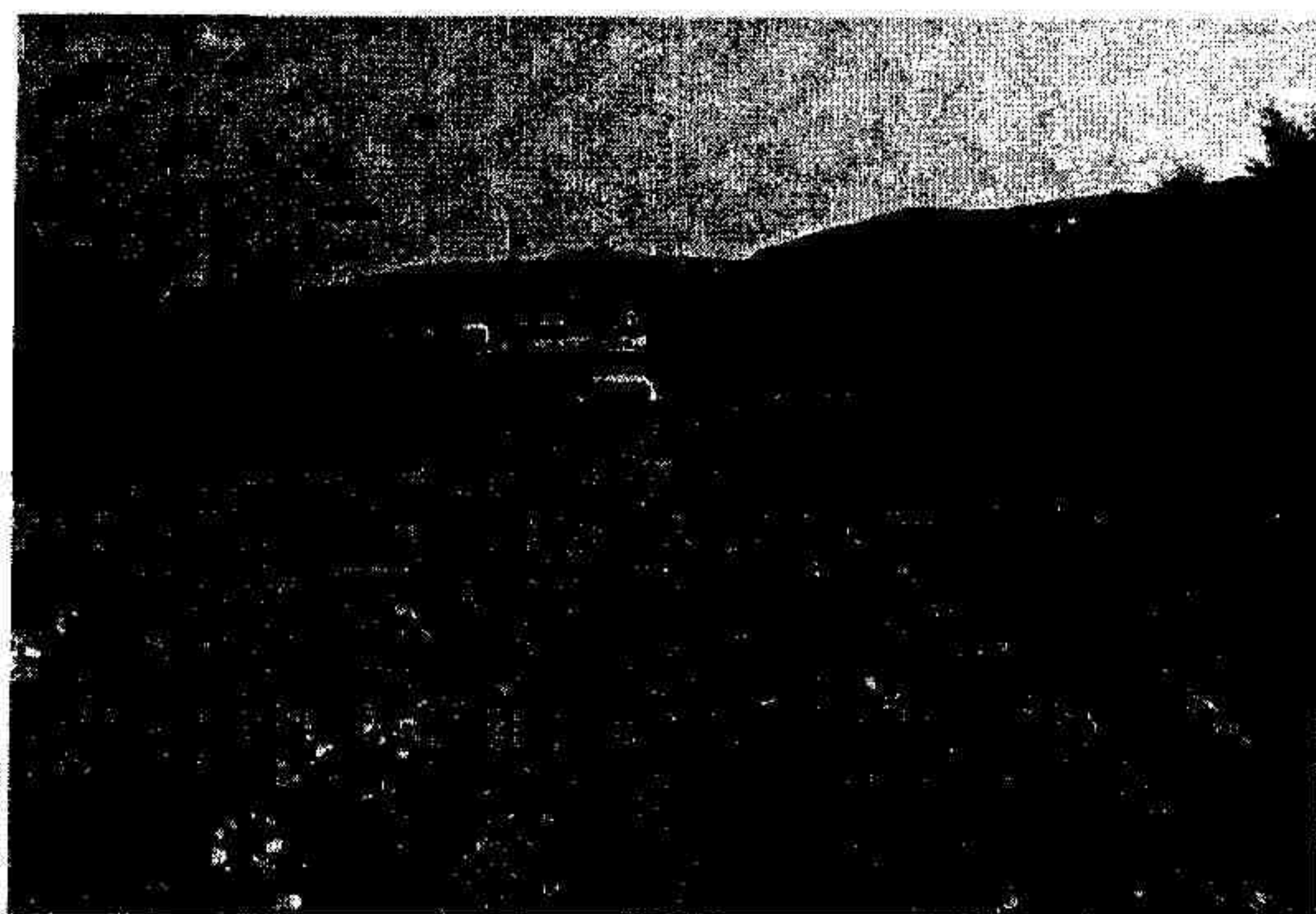
Εικόνα 5. Τσιμεντόστρωση της παραλιακής οδού

Εικόνα 6. Απαράδεκτα μεγάλες ποσότητες σκουπιδιών, ιδιαίτερα στον δυτικό χωματόδρομο. Οι πινακίδες είναι πραγματικά κακόγουστο αστείο

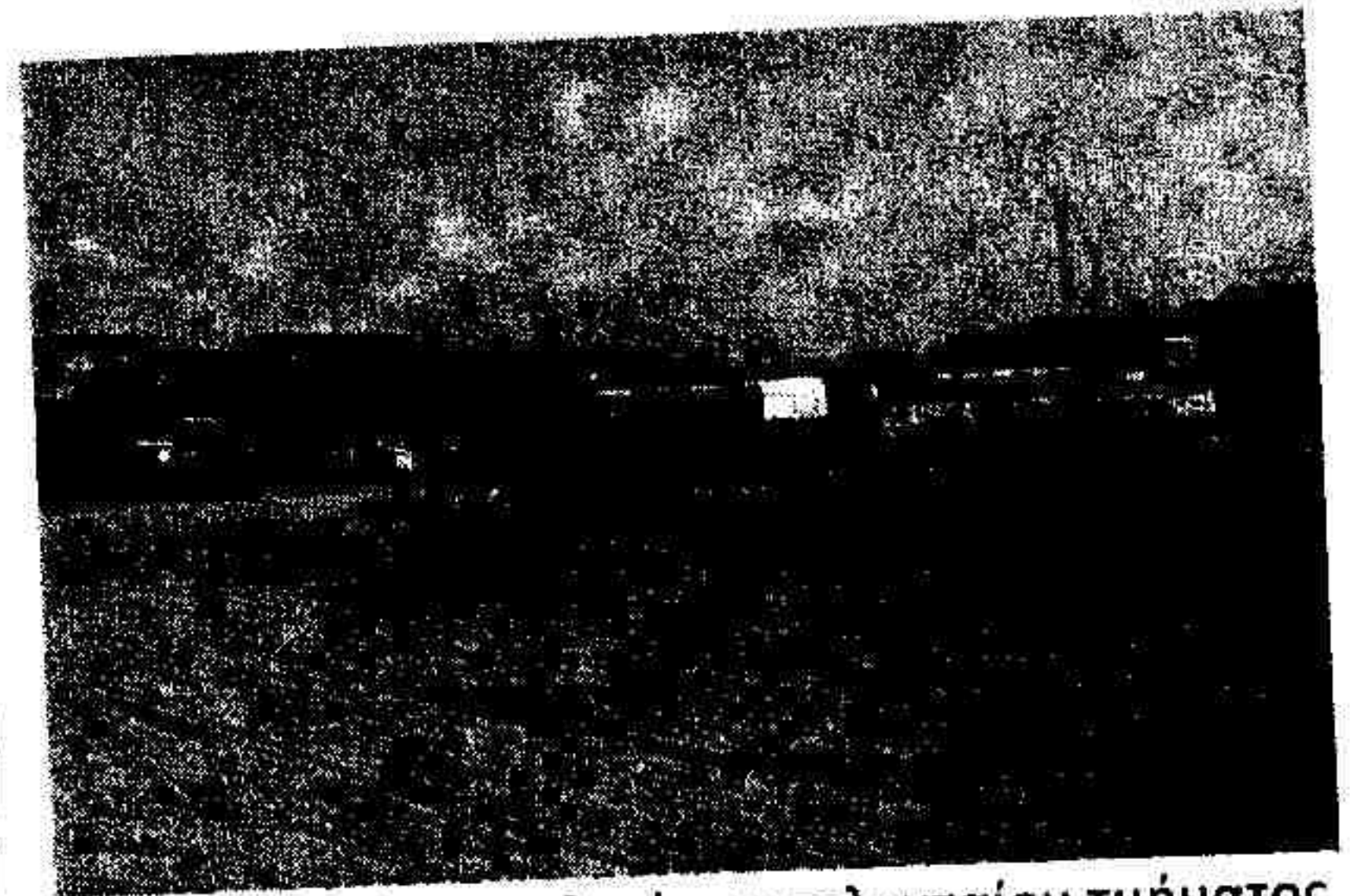
Εικόνα 7. Το "Nammos beach bar" είναι κτισμένο επί των αμμοθινών. Οι πρόσφατες επεκτάσεις του αλλά και τα παραπετάσματα ανατολικά και δυτικά του κτηρίου αλλοιώνουν τις αμμοθίνες (θέση 5)

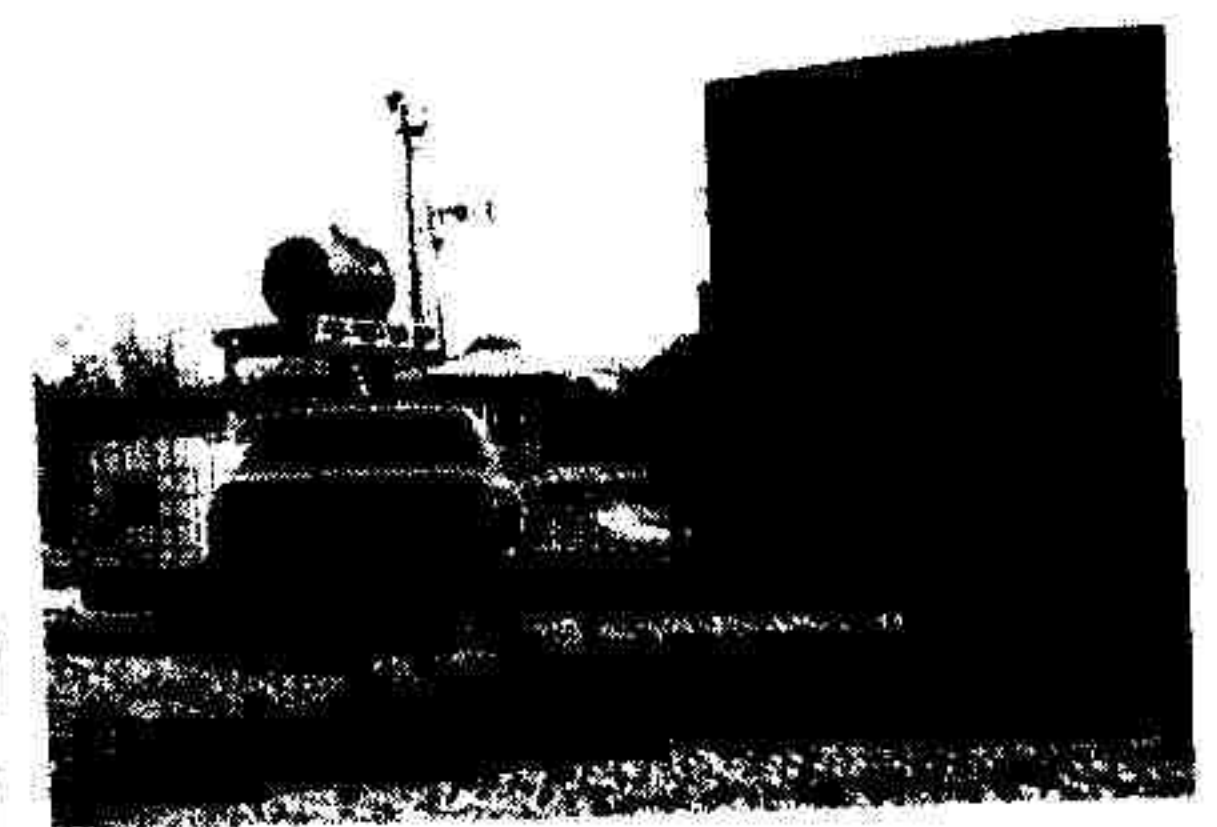
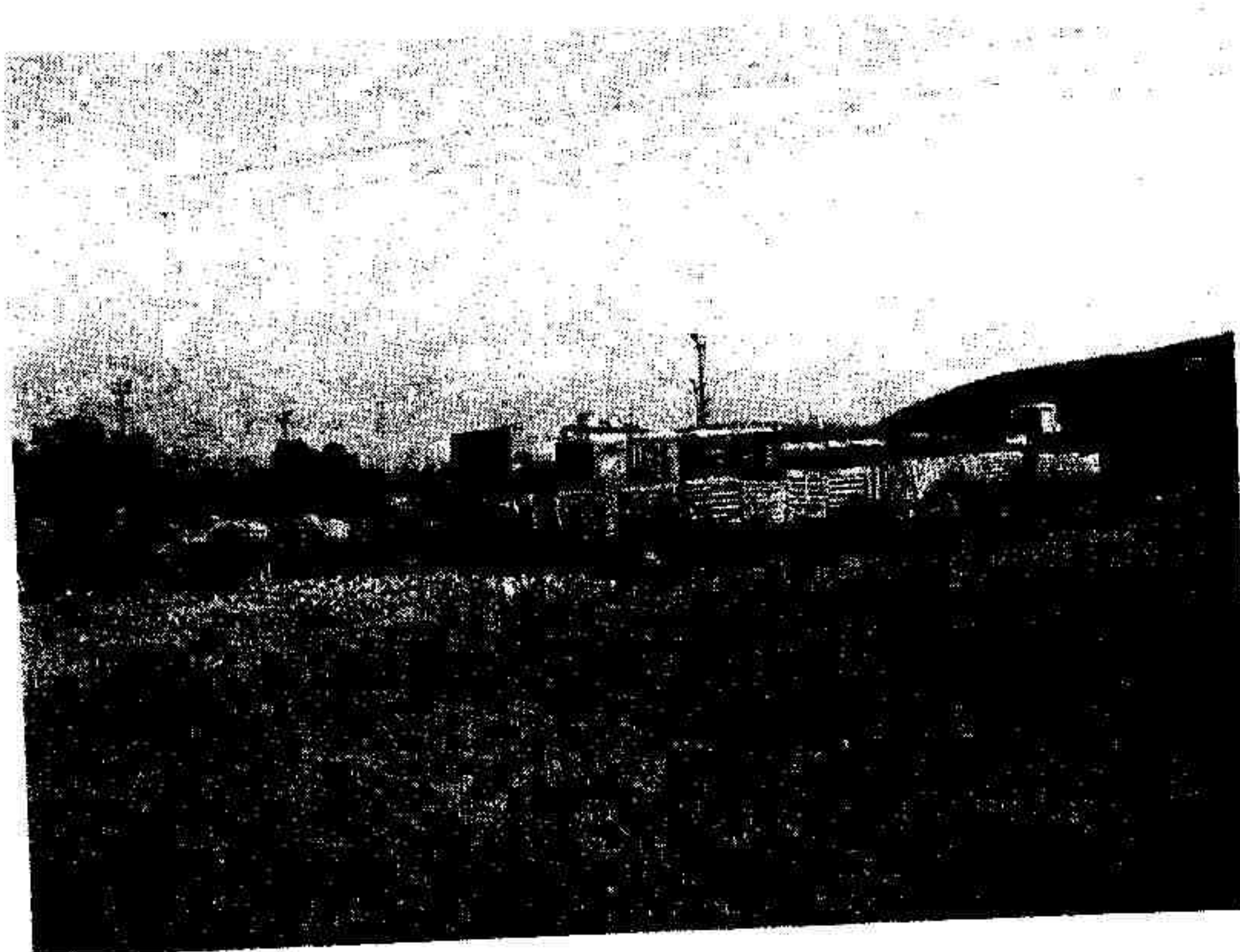
Εικόνα 8. Η κίνηση τροχοφόρων επί των αμμοθινών είναι συστηματική

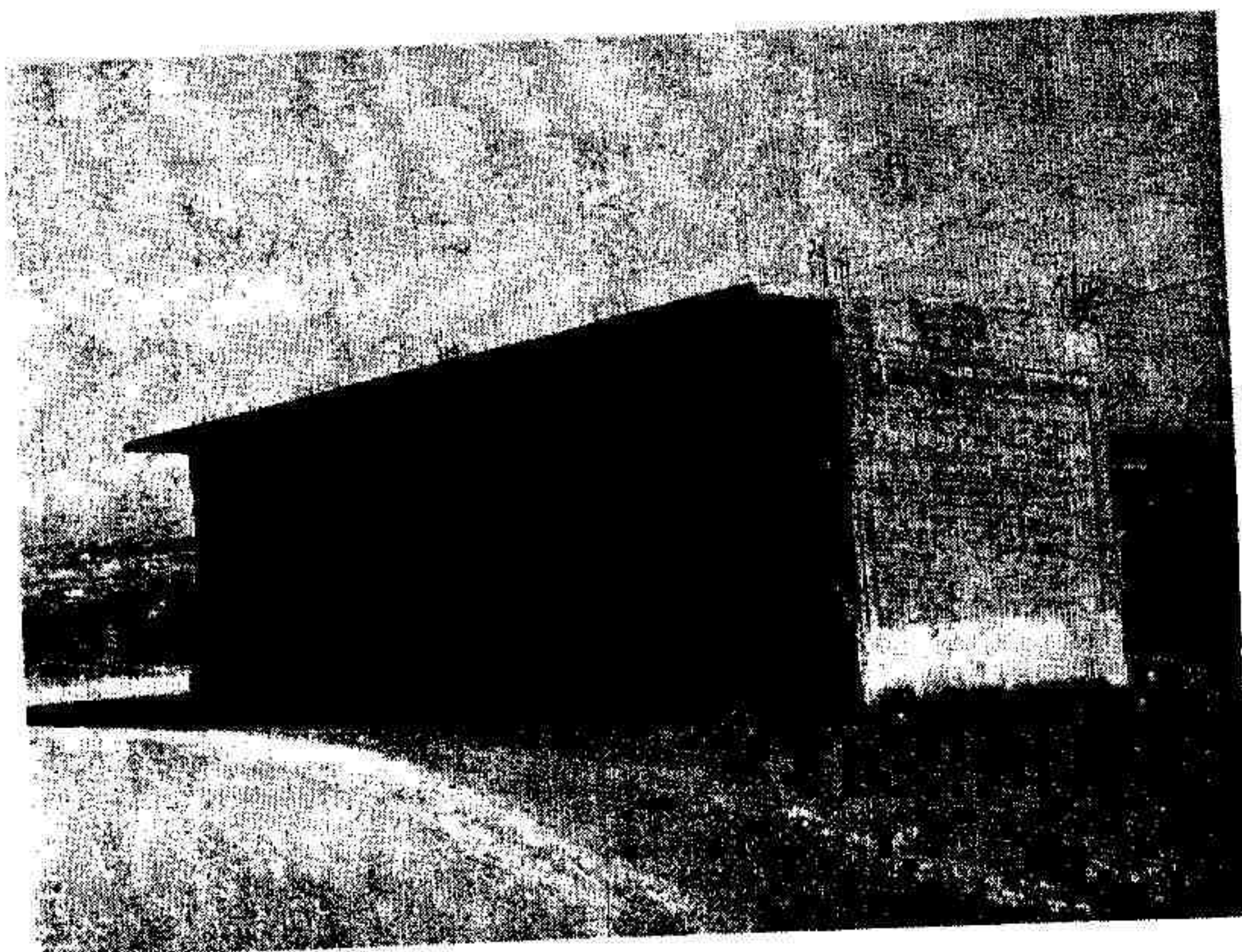
Εικόνα 9. Μέσα στο ρύακα υπάρχουν κάθε λογής απορρίμματα ενώ το νερό του βρέθηκε μολυσμένο με κολοβακτηρίδια

Εικόνα 10. Οι αλμυρόβαλτοι που υπήρχαν (αριστερά, 24.02.2009) ανατολικά του τελευταίου τμήματος του ρύακα (σημείο 3 του χάρτη 2) εκχερσώθηκαν και καταστράφηκε πλήρως η αλόφιλη βλάστηση (δεξιά, 7.9.2011).

Εικόνα 11. Ο χώρος των αλμυρόβαλτων, στον οποίο από χρόνια στάθμευαν τρακτέρ (θέση 3), επιχωματώθηκε και περιφράχθηκε με παλέτες. Μέσα υπάρχουν χημικές τουαλέτες, αυτοκίνητα, φορτηγό, τρακτέρ, τροχόσπιτο, κ.ά.

Εικόνα 12. Το οίκημα στη θέση 6

Εικόνα 13. Δεξιόστροφα: Το οίκημα σε περιφραγμένη έκταση του Πολιτιστικού Συλλόγου Καρτερού (θέση 9), το γήπεδο στη θέση 8, το γήπεδο στη θέση 9, οικίες στη θέση 11

Συνημμένο 2. Έκθεση αυτοψίας της Δημοτικής Αστυνομίας σύμφωνα με δημοσίευμα της «Τόλμης» στις 14-05-2010 (<http://www.2810.gr/crete/krhth/karteros-aytopsia-eisaggelea-gia-katapathseis>)

«Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έκθεση αυτοψίας, πέρυσι το καλοκαίρι από τη Δημοτική Αστυνομία, η οποία γνωστοποιήθηκε από τη ΔΕΠΤΑΗ εντοπίστηκαν εκτός από τα 37 τροχόσπιτα, τα οποία σήμερα δεν βρίσκονται στην περιοχή, οι εξής περιπτώσεις καταπατήσεων:

- 1) αυθαίρετοι καλλιεργητές, όπως ο επιχειρηματίας Ευάγγελος Γραμματικάκης, που σύμφωνα με τη Δημοτική Αστυνομία, καλλιεργεί στο δυτικό άκρο του οικοπέδου έκτασης 3,5 στρεμμάτων ελαιόδεντρα. Πρόκειται για τα ελαιόδεντρα που κόπηκαν από την περιοχή του Αποσελέμη για την κατασκευή του φράγματος και μεταφέρθηκαν από τον ίδιο εκεί για να δημιουργήσει ένα φυσικό... μουσείο με αιωνόβια ελαιόδεντρα,
- 2) μεταξύ των αυθαίρετων καταπατητών μεγάλων τμημάτων της έκτασης είναι το Αθλητικό Σωματείο της Α.Ε. Κατσαμπά, που έχει κατασκευάσει γήπεδο ποδοσφαίρου σε έκταση 15 στρεμμάτων. Γήπεδο, καταλαμβάνοντας έκταση 9.750 τ.μ., έχει κατασκευάσει στην ίδια περιοχή και ο Ποδοσφαιρικός Όμιλος Ελπίδων,
- 3) καταπατητές θεωρούνται και οι ιδιοκτήτες καντίνας στην περιοχή που έχουν κατασκευάσει πλατφόρμα σε έκταση 150 τ.μ. και πάνω σε αυτή λειτουργεί καντίνα, για την οποία διαθέτουν άδεια λειτουργίας,
- 4) επίσης έχουν εντοπιστεί επαγγελματίες που έχουν στήσει ταβέρνα και αναψυκτήριο στην περιοχή και θεωρούνται χρήστες με απόφαση του Πρωτοδικείου Ηρακλείου με αριθμ. 58/1976. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ελέγχεται η δυνατότητα λειτουργίας του αναψυκτηρίου, λόγω της θέσης του, καθώς βρίσκεται μέσα στον αιγιαλό και έχει γίνει υπέρβαση της επιφάνειας,
- 5) έχει εντοπιστεί άλλος χρήστης της έκτασης που έχει εγκαταστήσει λυόμενες κατασκευές για τη λειτουργία κυλικείου και η περιοχή έχει φυτευτεί με διάφορα δέντρα. Ο συγκεκριμένος ισχυρίζεται ότι έχει ενοικιάσει το χώρο από το δήμο Ν. Αλικαρνασσού,
- 6) έχουν εντοπιστεί αυθαίρετες κατασκευές σε χώρο που έχει παραχωρηθεί από τον ΕΟΤ στο υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Σύμφωνα με την έκθεση αυτοψίας, οι αυθαίρετες κατασκευές βρίσκονται σε χώρο 700 τ.μ. και αφορούν στο Κέντρο Αναψυχής Οικογενειών Αξιωματικών Στρατού, η δυνατότητα λειτουργίας του οποίου επίσης ελέγχεται, λόγω του γεγονότος ότι βρίσκεται κατά το μεγαλύτερο μέρος εντός του αιγιαλού,
- 7) εντοπίστηκαν ακόμη εκτάσεις με εγκαταστάσεις και κτίρια που έχει δοθεί το δικαίωμα προσωρινής χρήσης, όπως η έκταση του παλιού «Ξενία», που έχει παραχωρηθεί στην Περιφέρεια Κρήτης και άλλες, όμως η παραχώρηση των οποίων δεν ισχύει πλέον όπως στο ΥΕΝ και το ΙΘΑΒΙΚ και
- 8) υπάρχουν αυθαίρετες κατασκευές μικρού μεγέθους, όπως ο χώρος στον οποίο ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίας Φωτεινής έχει κατασκευάσει κτίσμα 48 τ.μ. και καταλαμβάνεται και αύλειος χώρος, καθώς επίσης και δύο μικρές λυόμενες κατασκευές βορείως των κτιρίων του «Ξενία» εκ των οποίων το ένα χρησίμευε για τη λειτουργία καντίνας και το άλλο για τη στέγαση γραφείου της Πανελλήνιας Σχολής Ναυαγοσωστών.»